

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 29. europaudvalgsmøde

Mødedato: fredag den 26. april 2024

Tidspunkt: kl. 08.45

Sted: vær. 2-133

Dagsorden

Den 25. april 2024

- L 1. Drøftelse af forelæggelser i juli 2024
- L 2. Indledende drøftelse af udvalgsrejser i efteråret 2024
- FO 3. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2008/98/EF om affald
Forelægges ved miljøministeren
– *Nyt forhandlingsoplæg*
KOM (2023) 0420
KOM (2023) 0420 – Bilag 2 (samlenotat)
KOM (2023) 0420 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)
EUU alm. del (20231) – Bilag 486 (kommenteret dagsorden)
KOM (2023) 0420 – svar på spm. 1 om betydningen af de forskellige basisår i hhv. FN's verdensmål, til miljøministeren, kopi til udenrigsministeren
EUU alm. del (20231) – Bilag 458 (udvalgsmødereferat side 43, senest behandlet i EUU 15/3-24)
- FO 4. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om underbygning og kommunikation af udtrykkelige miljøanprisninger (direktiv om grønne anprisninger)
Forelægges ved miljøministeren
– *Nyt forhandlingsoplæg*
KOM (2023) 0166
KOM (2023) 0166 – Bilag 3 (samlenotat)
KOM (2023) 0166 – Bilag 4 (notat om forhandlingsoplæg)
EUU alm. del (20231) – Bilag 486 (kommenteret dagsorden)

5. Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 29.-30. april 2024
Forelæggelse ved ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri
Rådsmøde 29-30/4-24 – landbrug og fiskeri – Bilag 1 (samlenotat)
EUU alm. del (20231) – Bilag 486 (kommenteret dagsorden)
- FO 6. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om hundes og kattes velfærd og sporbarhed
Forelæggelse ved ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri
– *Nyt forhandlingsoplæg*
KOM (2023) 0769
KOM (2023) 0769 – Bilag 2 (samlenotat)
KOM (2023) 0769 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)
EUU alm. del (20231) – Bilag 486 (kommenteret dagsorden)
- FO 7. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 92/106/EØF for så vidt angår en støtteramme for intermodal godstransport og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/1056 for så vidt angår beregning af besparelser i eksterne omkostninger og generering af aggregerede data
Forelægges ved transportministeren
– *Nyt forhandlingsoplæg*
KOM (2023) 0702
KOM (2023) 0702 – Bilag 3 (samlenotat)
KOM (2023) 0702 – Bilag 4 (notat om forhandlingsoplæg)
EUU alm. del (20231) – Bilag 486 (kommenteret dagsorden)
EU-note (20231) – E 10 (EU-note af 4/12-23)
- L 8. Eventuelt

Der vedlægges foreløbig oversigt over det under punkt 5 nævnte møde.

Praktiske oplysninger:

Hvor intet andet er angivet, afholdes Europaudvalgets ordinære møder for åbne døre. Tilmelding for tilhørere skal ske *senest kl. 12.00 dagen inden mødet* ved Europaudvalgets sekretariat (europaudvalget@ft.dk; tlf. +45 33 37 36 10). Der vil være pladsbegrænsning.

Anvendte forkortelser:

FO =Forhandlingsoplæg
L =Lukket behandling

Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 29. april 2024

1. Internationale handelsaftaler og -forhandlinger på landbrugsområdet
 - *Information fra Kommissionen og udveksling af synspunkter*
EUU alm. del (20231) – Bilag 307 (udvalgsmødereferat side 23, senest behandlet i EUU)
2. Behov for svar på de aktuelle udfordringer i landbrugssektoren
 - *Udveksling af synspunkter*
KOM (2024) 0139
EUU alm. del (20231) – Bilag 480 (udvalgsmødereferat side 4 og 9 FO, senest behandlet 22/3-24 og forhandlingsoplæg vedr. den fælles landbrugspolitik forelagt 22/3-24)
3. Årlige præstationsrapporter under den fælles landbrugspolitik
 - *Udveksling af synspunkter*
4. Kommissionens henstilling med henblik på Rådets afgørelse om bemyndigelse af Kommissionen til at indlede forhandlinger på Den Europæiske Unions vegne om indgåelse af en ny protokol om gennemførelse af fiskeripartnerskabsaftalen om bæredygtigt fiskeri med den danske regering og det grønlandske landsstyre
 - *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 29. april 2024, men forventes vedtaget på et kommende rådsmøde*
5. Eventuelt
6. Siden sidst

Dagsordenpunkterne 1-4 hører under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris ressort.

Europaudvalget

Referat af 29. europaudvalgsmøde

Dato: fredag den 26. april 2024

Tidspunkt: kl. 08.45

Sted: vær. 2-133

Til stede: Niels Flemming Hansen (KF) formand, Henrik Møller (S) næstformand, Tanja Larsson (S), Kim Valentin (V), Erling Bonnesen (V), Karin Liltorp (M), Alexander Ryle (LA), Alex Ahrendtsen (DF), Marianne Bigum (SF), Søren Søndergaard (EL), Christian Friis Bach (RV) og Theresa Scavenius (UFG).

Desuden deltog: Miljøminister Magnus Heunicke, minister for fødevarer, landbrug og fiskeri Jacob Jensen og transportminister Thomas Danielsen.

L Punkt 1. Drøftelse af forelæggelser i juli 2024

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

L Punkt 2. Indledende drøftelse af udvalgsrejser i efteråret 2024

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

FO Punkt 3. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2008/98/EF om affald

– *Nyt forhandlingsoplæg*

KOM (2023) 0420

KOM (2023) 0420 – Bilag 2 (samlenotat)

KOM (2023) 0420 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)

EUU alm. del (20231) – Bilag 486 (kommenteret dagsorden)

KOM (2023) 0420 – svar på spm. 1 om betydningen af de forskellige basisår i hhv. FN's verdensmål, til miljøministeren, kopi til udenrigsministeren

EUU alm. del (20231) – Bilag 458 (udvalgsmødereferat side 43, senest behandlet i EUU 15/3-24)

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Sagen forelægges til tidligt forhandlingsoplæg.

Kommissionen fremlagde forslaget i juli 2023. Vi drøftede senest sagen i udvalget den 15. marts 2024 i forbindelse med rådsmødet i marts, hvor forslaget var på dagsordenen. Det belgiske formandskab regner med at lande sagen i Rådet til juni.

Formålet med forslaget er at mindske miljø- og klimaaftrykket fra tekstil- og fødevarereproduktionen.

Der er to hovedelementer i forslaget:

- Der skal indføres nationale reduktionsmål for madaffald – herunder madspild. Kommissionen foreslår, at fødevarereindustrien skal reducere deres madaffald med 10 pct. i 2030 i forhold til 2020-niveau. Husholdningslignende madaffald skal reduceres med 30 pct.
- Kommissionen foreslår, at der indføres et udvidet producentansvar for tekstiler. Det vil i praksis betyde, at tekstilproducenterne skal finansiere og organisere indsamling, sortering og håndtering af tekstilaffald.

Fødevarerektoren har det største miljøaftryk i EU, og tekstilsektoren har det fjerdestørste. Derfor er der rigtig god grund til, at vi nu får strammet op på EU-reguleringen på området.

Regeringen bakker op om forslaget, og det har været en grundlæggende prioritet at opretholde ambitionsniveauet.

FO Det indstilles, at man fra dansk side støtter forslaget, idet der

- lægges stor vægt på at fastholde ambitionsniveauet for reduktionsmål for madaffald og den foreslåede opdeling i henholdsvis husholdningslignende madaffald samt madaffald fra fødevarereindustrien.
- lægges stor vægt på, at Danmark i forhandlingerne forholder sig åbent til eventuelle tekniske justeringer til reduktionsmålene, såfremt disse reducerer Danmarks reduktionsmanko. Det kan f.eks. være i form af ændringer til basisår og/eller relevante korrektionsfaktorer.
- lægges stor vægt på, at der etableres et udvidet producentansvar for tekstiler, der understøtter den grønne omstilling af tekstilsektoren.

- lægges stor vægt på, at velgørende organisationer fortsat skal spille en central rolle i at fremme genbrug af tekstiler.
- lægges stor vægt på, at der er fleksibilitet for medlemsstater i indretningen af indsamlings-systemer, rollefordeling og aktørinddragelse i den nationale implementering.
- lægges stor vægt på, at der introduceres harmonisering af datakrav til virksomheders indberetninger for at mindske virksomhedernes administrative byrder i forbindelse med det udvidede producentansvar for tekstiler.
- lægges vægt på, at forslagets krav til eksportregler for genbrugstekstil ikke svækkes og effektivt forebygger ulovlig eksport af tekstilaffald.
- lægges vægt på, at krav til opgørelsesmetode for mængden af madaffald strømlines yderligere med henblik på at sikre høj datakvalitet og sammenlignelighed over tid og på tværs af medlemsstater.

Søren Søndergaard (EL): Det burde være et forslag, hvor vi alle sammen jublede. Det er virkelig godt, at man opsætter målsætninger for at forhindre madspild og tøjaffald. Og så kommer der noget, der er så ramlende uambitiøst, at man næsten tror, det er løgn. Derfor er det lidt svært at forstå, hvad regeringen mener med, at man skal opretholde ambitionsniveauet. Ambitionsniveauet i forhold til hvad? Europa-Parlamentet kan ikke beskyldes for at være ekstremt grønne for tiden, jævnfør hvad der skete for nylig omkring braklægning, men de kommer med noget, der er langt stærkere end det, der ligger her. Kommissionens forslag er 10 pct. reduktion af madaffald, mens Europa-Parlamentets holdning er 20 pct. Kommissionens forslag er 30 pct. reduktion af husholdningslignede madaffald, mens Europa-Parlamentets er 40 pct. Skal Danmark lægge sig på den uambitiøse, fodslæbende holdning, eller skal Danmark lægge sig på den ambitiøse holdning? Det er ikke et spørgsmål om at lægge afgørende vægt. Vi ved godt, at der er modstandere, der ikke vil. Det er et spørgsmål om, hvad man vil arbejde for. Det er en forudsætning for, at vi kan støtte forhandlingsoplægget, at man vil lægge vægt eller meget gerne lægge stor vægt på, at reduktionsmålene hæves på linje med Europa-Parlamentets holdning. Så har vi signaleret, hvad Danmark vil. Det kan godt være, at det ikke kommer igennem – sådan er det jo – men hvis ikke vi kan signalere det, er det simpelt hen for ringe.

Er det virkelig rigtigt, hvad Dansk Affaldsforening skriver i deres hørings svar om, at reduktionsmålene betyder, at vi lander lavere, end vi er forpligtede til i forhold til verdensmålene? Kan Danmark have et forhandlingsoplæg, der placerer os lavere end verdensmålene? Det må være forkert – jeg regner med, at ministeren kan sige, at de fuldstændigt har misforstået det, for hvis det er rigtigt, hvor er vi så henne?

Vi er fuldstændig med hele vejen, men det er en betingelse, at man ikke underbyder Europa-Parlamentet.

Niels Flemming Hansen (KF): Kan det virkelig passe, at vi lægger os under verdensmålene?

Er sortering af husholdningsaffald derhjemme, som der er lagt op til, tidssvarende? I dag har man affaldssorteringssystemer, som selv kan se, hvad det er for noget affald og så distribuere det væk.

Man kan i virkeligheden gøre det lettere for forbrugerne, hvis man har maskinellet i affaldssorteringen. Affaldssorteringssystemerne kan nærmest genkende, hvilket vaskepulver der har været i posen, når den bliver affaldssorteret, så jeg synes, at det måske virker, som om man vil kunne gå en lille smule mindre langt der.

Theresa Scavenius (UFG): Vi har haft stigende affaldsmængder i hvert fald de sidste år, så vi har ret store problemer med overhovedet at håndtere det. Danmark ligger endda over EU-gennemsnittet. Derfor er jeg meget på linje med Søren Søndergaard, som siger, at det virker manipulerende at sige, at regeringen vil fastholde ambitionsniveauet. Umiddelbart lyder det rigtig godt, men hvis ambitionsniveauet er lavere end både Europa-Parlamentet og verdensmålene, er det jo grotesk lavt.

Hvad betyder »tekniske justeringer« og »fleksibilitet«? For mig at se er det ord, der kan betyde alting. Når vi kalder noget teknisk, ligger der typisk rigtig meget politik i det også.

Når mikrovirksomhederne undtages, er det – som jeg forstår det – 88 pct. af alle tekstilvirksomheder, der undtages. Mikrovirksomhederne bliver defineret ud fra antal medarbejdere og ikke ud fra mængden af affald. Spørgsmålet er derfor, hvor effektivt forslaget overhovedet vil være, hvis man undtager langt størstedelen af producenterne og måske dem, der endda også producerer meget affald.

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Søren Søndergaard siger, at det er ramlende uambitiøst. Det mener jeg ikke, at det er. Kunne det være mere ambitiøst? Det kunne det godt, men Theresa Scavenius nævner, at vi har stigende affaldsmængder, og det er desværre korrekt. Det vil sige, at hvis ikke vi gjorde noget, ville det bare fortsætte med at stige. Kommissionens forslag er ikke, at affaldsmængderne skal stoppe med at sige, men at det skal gå nedad. Det vil mig bekendt være første gang i hvert fald i nyere tid, at man ikke kun får stoppet stigningen, men at det skal gå nedad.

Vi har lagt vægt på at fastholde ambitionsniveauet på 30 pct. reduktion af det, der vil kunne betragtes som privat husholdningsmadaffald, men det er ikke givet, at det lykkes. Søren Søndergaard nævnte andre EU-sager fra det seneste stykke tid, som alle har været drøftet i Europaudvalget. Selv om regeringen prøver at fastholde ambitionsniveauet, møder vi modstand fra lande, som slet ikke mener, at det er realistisk, at de kan nå det samme mål. Når Kommissionen vurderer, at dette forslag er realistisk, og der er argumenter for, at alle lande bør kunne være med på det, er det vores vurdering, at det forhandlingstaktisk vil være godt, at flest muligt lande vil bakke Kommissionen op. Det forsøger vi at gøre.

Det er rigtigt, at Europa-Parlamentet har et højere tal. Hvis det lykkes at komme igennem med forslaget til junimødet i Rådet, vil det være en virkelig stærk beslutning fra Rådet og godt arbejde af formandslandet osv. Derefter skal man så møde Europa-Parlamentet i forhandlingerne om, hvordan det skal se ud, og med min erfaring fra det seneste trekvarte års udvikling i Europa-Parlamentet vil jeg godt se det, før jeg tror, de ligger fast på det. Vi har set andre eksempler, hvor Europa-Parlamentet – i hvert fald i denne periode – er enormt påvirkelig af interesser, der ikke vil have så stærke indsatser. Derfor er det vores vurdering, at vi selvfølgelig er åbne for mindre justeringer, der vil fastholde ambitionsniveauet, men vi lægger stor vægt på, at det kan lade sig gøre, og at det er realistisk.

NOT Det er korrekt, at verdensmålet er 50 pct. i 2030. Jeg er ikke helt klar over, hvad basisåret er for verdensmålet, for det kan dårligt være 2020. Det kan vi godt lige vende tilbage på, for i Kommissionens forslag er basisåret 2020, og verdensmålene har trods alt nogle år på bagen. Det kan være ret interessant at regne forskellen ud. Der er en kæmpe forskel på verdensmålene og EU-lovgivning. Vi har forpligtet os til at arbejde efter verdensmålene, men de har selvfølgelig ikke lovgivningsmæssig betydning. EU-lovgivning binder både industri og private husholdninger til at leve op til det i alle Europas lande. Derfor er det et skridt i den rigtige retning.

Niels Flemming Hansen spurgte om verdensmålet og sorteringen. Der er ikke sortering med i forslaget, men vi har en bred aftalekreds i Danmark om sortering af husholdningsaffald, og jeg har noteret mig, at der er ønsker om, at man kan sortere lidt mindre derhjemme og lade robotter gøre det. Det ligger i den politiske aftale, at så snart eksperter vurderer det tilstrækkelig godt, skifter vi over til mere robotsortering. Det er ikke lige foran os, at vi skal sortere meget mindre, for så vil der nok være nogle andre sorteringskrav til husholdningerne. Men jo mere man kan sortere via robotter eller kunstig intelligens, jo bedre. Der findes ingen politikere i den kreds eller nogen ordførere, der har sagt, at de er imod robotsortering. Det handler udelukkende om, at man f.eks. ikke vil kunne bruge plastaffald til fødevareemballage, hvis plastaffald blandes sammen med en anden type affald end lige det, vi gør i dag.

Til Theresa Scavenius: En teknisk justering kan bl.a. være en justering af basisår. Især i de sydeuropæiske lande var 2020 et år, hvor næsten al samfundsaktivitet var lukket ned på grund af covid-19 – også i meget større grad end i Danmark. De lande synes, at det er groft urimeligt at have 2020 som basisår, fordi restauranterne ikke var åbne og turisterne ikke kom. Danmark havde også nedgang i samfundsøkonomien, men slet ikke på samme niveau som de lande, der havde hårde nedlukninger og mere eller mindre udgangsforbud. Derfor har de en interesse i, at man måske kan se på andre år. Vi må se, om det giver mening at kigge på det. De har også store ønsker om helt at fritage turisme, men turisme er så stor en del af det hele, at der virkelig skal være gode argumenter for, at vi synes, det kan være relevant. Selvfølgelig må vi se på, om det giver mening at justere noget og lytte til deres argumenter.

Marianne Bigum (SF): Der er lang vej til, at robotteknologi giver rigtig god mening. Hvis der kommer en god løsning, kigger man selvfølgelig på den, men vi har snakket om det i rigtig mange år, og jeg tror ikke, at det kan slå den primære sortering hjemme i husholdningen i forhold til den kvalitet, som virksomhederne kan bruge til noget bagefter.

Jeg synes, at det er rigtig positivt, at Kommissionen nu kommer med det udvidede producentansvar for tekstil. Kan vi stadig gå foran i Danmark, implementere det hurtigere og være mere ambitiøse end EU-krav?

Jeg er enig i den bekymring, som bliver rejst fra det, der tidligere hed Dansk Affaldsforening og nu hedder Brancheforeningen Cirkulær om, at målsætningerne virker noget lave. Jeg ser frem til at få et svar på, hvordan det hænger sammen, for det bekymrer os rigtig meget.

Ministeren siger, at der lægges stor vægt på at få afhjulpet problemet i forhold til de sociale og humanitære indsamlingsorganisationer, men hvad vil det egentlig sige? Hvordan kommer vi til at

lægge balancen? Jeg er kæmpe fan af deres arbejde, men jeg er også ude at besøge private virksomheder, som lever af at sælge genbrugstekstiler, og vi skal finde en balance, så det private erhvervsliv også kan få gavn af producentansvaret.

Christian Friis Bach (RV): Vi bakker det grundlæggende op, og vi deler fuldstændig ønsket om et højere ambitionsniveau. Det er under verdensmålene nu. Vi har også stillet et skriftligt spørgsmål om basisår.

Vi har været i dialog med Røde Kors. De er meget nervøse for deres indsamling af tøj og gensalg, for de vil lige pludselig blive underlagt krav, og så skal de have uddannede medarbejdere til at gøre det. Der er en masse kompleksitet i det. Det er en vigtig del af den danske kultur, at vi giver vores tøj til de velgørende organisationer, som sælger det herhjemme igen. Har ministeren en kommentar til det?

Jeg har i verdens fattige lande set de uheldige effekter af store mængder tøj, der bliver dumpet, og noget af det er fuldstændig ubrugeligt. Så overfører vi sådan set bare et affaldsproblem til verdens fattige lande. Kan man få klare mål og definitioner, der mindsker risikoen for, at det sker?

Theresa Scavenius (UFG): Jeg kan ikke støtte forhandlingsoplægget. Jeg synes netop ikke, det handler om, hvor de andre lægger barren, og hvad der er realistisk. Det handler om, hvad Danmark vil. Det møder selvfølgelig en virkelighed, men jeg synes, at regeringen lægger sig alt for uambitiøst.

Det er en bekymring, at der står, at de tekniske justeringer handler om de danske reduktionsmål og ikke f.eks. Italien. Det siger ministeren så, at det ikke er, så det er jo fint.

Hvad angår mikrovirksomhederne, er spørgsmålet, om forslaget overhovedet vil være effektivt, hvis man undtager størstedelen og regner på antal medarbejdere på en virksomhed i stedet for mængden af affald.

Søren Søndergaard (EL): Jeg kunne forstå ministerens argument, hvis vi sagde, at der skulle lægges afgørende vægt, men det gør vi jo ikke. Alt det, ministeren siger, begrundes, hvorfor det er vigtigt, at der er mandat herfra til, at den danske regering lægger stor vægt på, at man lever op til Europa-Parlamentets ambitioner. Mange gode kræfter i Europa-Parlamentet har arbejdet for de ambitioner. Bl.a. nogle af de partier, der sidder omkring dette bord. Hvis ikke den danske regering støtter det, hvem skulle så gøre det? Nu vil regeringens mandat blive brugt mod det, nogle af vores partier har fået igennem i Europa-Parlamentet. Det vil bruges til at sige, at ikke engang jeres egen regering støtter det. Det går ikke. Derfor er det helt afgørende for vores støtte til forhandlingsoplægget, at der bliver lagt stor vægt på at forsøge at nå op på det mål, som Europa-Parlamentet skitserer. Det er ikke noget ultimatum – det er ikke afgørende vægt, det er bare det, regeringen skal arbejde for.

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Flere nævner indsamlingsorganisationer, og det er allerede forsøgt håndteret i Kommissionens forslag. Det er vigtigt for os, at de kan fortsætte deres arbejde, og at det bliver understøttet af de systemer, som laves – det er en rigtig god pointe.

Hvad angår tredjelandseksport, har Christian Friis Bach ret i, at det er helt igennem uansvarligt og frygteligt. Jeg har også set tekstillossepladser, som er miljøbomber med europæisk tøj, der udløses

i det afrikanske kontinent og fuldstændig ødelægger lokalsamfund, fordi det kommer i helt uhåndterbare mængder. Den nye affaldstransportforordning sikrer, at vi håndterer tekstiler, der ikke kan genbruges korrekt, inden for EU's grænser eller i anlæg i tredjelande, hvor man kan behandle det miljømæssigt forsvarligt. Det sker slet ikke i dag, men det er nok primært der, vi skal løse det.

Med ændringsforslaget foreslås en mere professionel håndtering med klare krav om dokumentation og tilsyn, hvis man eksporterer genbrugelige tekstiler. Formålet er også her at forhindre ulovlig eksport af tekstilaffald, så man ikke kan eksportere det under dække af, at det er genbrug. Vi kan nok ikke løse hele problemet her, men der er i hvert fald nogle opstramninger.

Jeg har hørt Theresa Scavenius og Søren Søndergaard, men vi kommer ikke til at ændre vores forslag til dansk indstilling. Hvis vi kommer igennem med det og det lykkes at fastholde de mål i juni, hvilket bliver svært og hårdt, så skal man forhandle med Europa-Parlamentet. Jeg vil se frem til at se, at Europa-Parlamentet holder fast i noget, som de gjorde tidligere. Tidligere var det Europa-Parlamentet, der fik ambitionsniveauet forhandlet opad, men det seneste trekvarte år er der sket det modsatte, og de har i stedet pillet ting ud af forslagene.

Til Theresa Scavenius: Mikrovirksomheder defineres som virksomheder med ni ansatte. Vi har også diskuteret det med hensyn til emballage og f.eks. mikrobryggerier. På det her område er det vel trods alt begrænset, hvor meget affald ni ansatte generer. Men det er rigtigt, at der er mange af de små virksomheder, men det handler også om, hvor mange byrder vi skal lægge på nogle, som starter en tekstil- eller fødevarer virksomhed med ganske få medarbejdere. Jeg synes, at de rammer den balance meget godt ved at sige, at virksomheder med ni ansatte er undtaget. Hvis man så har vokseværk og har succes, så bliver man omfattet af reglerne.

Theresa Scavenius (UFG): Hvis vi undtager 88 pct. af virksomhederne, vil forslaget ikke være særlig effektivt. Det handler om at finde effektive instrumenter til at reducere affaldet, hvis vi har stigende affaldsmængder, og vi gerne vil reducere dem, og det virker det her ikke til at gøre.

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Der er mange flere små virksomheder end store virksomheder. Jeg gætter på, at det meste af det tøj, vi har på i dette rum i dag, er produceret af store virksomheder, og flertallet har ikke købt fra en mikrovirksomhed. Den europæiske tekstilindustri er kæmpestor og domineres af meget store producenter. Det samme med fødevarer. Det er vidunderligt med både små tekstil- og fødevarerproducenter, men det er ikke det, der fylder i kølediskene og klædeskabene i Europa. Tallet er 88 pct., hvis man gør det op på antal virksomheder, men når man gør det op på affaldsmængder, står de store producenter for klart det meste, og de bliver omfattet af forslaget.

Marianne Bigum (SF): Kan Danmark gå foran EU i forhold til producentansvarsmulighederne?

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Det kan vi godt.

Formanden (Niels Flemming Hansen): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten, Dansk Folkeparti og Theresa Scavenius (UFG) har ytret sig imod det.

FO Punkt 4. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om underbygning og kommunikation af udtrykkelige miljøanprisninger (direktiv om grønne anprisninger)

– *Nyt forhandlingsoplæg*

KOM (2023) 0166

KOM (2023) 0166 – Bilag 3 (samlenotat)

KOM (2023) 0166 – Bilag 4 (notat om forhandlingsoplæg)

EUU alm. del (20231) – Bilag 486 (kommenteret dagsorden)

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Sagen forelægges til forhandlingsoplæg.

Forslaget er fra marts 2023, og formandskabet regner med at lande sagen i Rådet til juni 2024.

Formålet med forslaget er at bekæmpe såkaldt greenwashing, altså vildledende miljøanprisninger af produkter, hvor der f.eks. reklameres med miljøfordele, som ikke kan dokumenteres, eller som er direkte vildledende.

Kommissionen fandt i 2020, at 53 pct. af de undersøgte miljøanprisninger var uklare, vildledende eller ubegrundede, og at 40 pct. af anprisningerne ikke var underbygget med data.

Forslaget omfatter frivillige miljøanprisninger i tekstform eller indeholdt i et miljømærke.

Med forslaget stilles der krav til underbygning af anprisninger. Der er f.eks. krav til verifikation og krav til brug af data. Der er også krav til kommunikationen, f.eks. at anprisningen skal ledsages af dokumentation. Der er også krav om, at brugeren skal informeres om, hvordan et produkt skal bruges, hvis det er afgørende for at opnå miljøeffekten. Endelig stilles der særlig krav til miljømærkerne, bl.a. om gennemsigtighed og kriterier.

Jeg mener, at det er afgørende, at vi som forbrugere kan stole på de miljøanprisninger, vi bliver mødt af. Det er også afgørende for de virksomheder, der gør en reel indsats, at de kan bruge det som en konkurrenceparameter på et europæisk marked med fælles minimumskrav, som sikrer en fair konkurrence.

FO Regeringen støtter derfor op om forslaget. Det indstilles, at man fra dansk side støtter forslaget, idet der

- lægges stor vægt på at sikre et højt miljøbeskyttelsesniveau, herunder at dansk retstilstand for frivillige udtrykkelige miljøanprisninger ikke svækkes.
- lægges stor vægt på, at grønne anprisninger skal verificeres, og at der fastsættes præcise operationelle regler for verificeringen, der sikrer et harmoniseret og velfungerende indre marked.
- lægges stor vægt på, at virksomhedernes administrative byrder reduceres, så de er proportionelle i forhold til forslagets formål, herunder at anprisningen først skal verificeres inden for et år fra første markedsføring på det europæiske marked, samt at fristen udvides i en overgangsperiode.

- lægges stor vægt på, at reglerne styrkes, så virksomheders grønne anprisninger baseret på klimakreditter alene kan anvendes under mere gennemsigtige og troværdige markedsføringsmæssige rammer til gavn for forbrugerne samt den miljømæssige integritet.
- lægges vægt på, at klimakreditter i et vist omfang må indgå i den tidsbestemte forpligtelse, der skal ledsage virksomheders anprisninger om fremtidig klimapræstation.
- lægges vægt på, at der introduceres incitament til at bruge en fælles metode, som f.eks. EU's metode for miljømæssigt fodaftryk.
- lægges vægt på, at der etableres et effektivt tilsyn, der sikrer lige konkurrencevilkår for virksomheder.
- lægges vægt på, at der stilles krav til gennemsigtighed og troværdighed af miljømærker, samt at muligheden for at udvikle nye mærker begrænses til mærker, der bidrager med merværdi.
- lægges vægt på, at alle virksomheder som udgangspunkt omfattes af kravene i direktivet med henblik på at sikre lige konkurrencevilkår.

Marianne Bigum (SF): Vi bakker op om en skarpere tilgang til miljøanprisninger, så man ikke kan sige, at noget er naturbaseret uden at kunne redegøre for, hvad det er.

Miljøanprisninger skal kunne underbygges. Hvad vil det sige? Skal man have dokumentation, inden man miljøanpriser, eller skal man kunne levere det, når man bliver adspurgt?

Bryggeriforeningen nævner i deres høringssvar, at adgang til information bør differentieres mellem forbrugere og tilsynsmyndigheder. Ministeren siger, at det skal være til gavn for forbrugerne. Er det nok, at virksomhederne alene skal levere viden til en tilsynsmyndighed, eller skal forbrugeren også have mulighed for at få opklaret, hvordan et produkt f.eks. er klimaneutralt?

Klimakreditter bliver nævnt. Er der tale om EU-klimakreditter, eller kan det også være andre klimakreditter, såsom FN-kreditter?

Theresa Scavenius (UFG): Forslaget har gode intentioner, men det er fyldt med kattelemme, som i praksis åbner for en lempelse. Det påpeger Forbrugerombudsmanden i høringssvaret. Vurderer ministeren, at Forbrugerombudsmanden har ret i det?

Hvad er ministerens holdning til, at definition og fastsættelse af krav og kriterier – dvs. selve substansen i forslaget – først bliver fastlagt senere via delegerede retsakter og vist nok i samarbejde med nogle af aktørerne? Det gør, at vi reelt ikke ved, hvad forslaget i praksis dækker over.

Man må gerne lave nye mærkninger, hvis de tilfører merværdi. Hvad kunne det være? Vi har f.eks. mærker for dansk svin, som har nogle fine stjerner – kunne det være sådan noget?

Ministeren vil arbejde for at reducere administrative byrder. Hvordan gør vi det? Typisk vil man slække på kravene, når man reducerer byrder.

Det er regeringens holdning, at virksomheder kan understøtte nationale og internationale klimamål samt kommunikere disse målsætninger. Betyder det, at vi politiserer virksomheders reklamer? Det lyder farligt.

Søren Søndergaard (EL): Artikel 114 om totalharmonisering giver hjemmel til forslaget. Der står i samlenotatet, at det med forslaget »forbydes, at medlemsstater udvikler nye nationale miljømærkningsordninger, der ikke er etableret på tidspunktet for direktivets gennemførelse«. Er det klimamærke, man arbejder på i Danmark i øjeblikket, etableret på tidspunktet for direktivets gennemførelse?

Christian Friis Bach (RV): Jeg vil også gerne vide, om det klimamærke, vi arbejder på sammen med ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, kan komme i fare.

Nogle grønne organisationer mener, at der skal inkluderes et egentligt forbud mod at skrive »CO₂-neutralt«. Hvad tænker ministeren om det?

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Til Marianne Bigum og Theresa Scavenius: Det centrale er verificering, og det er en markant opstramning i forhold til de nuværende gode danske regler. Det er et stærkt nyt redskab. Vi skriver, at vi skal sikre, at det sker fornuftigt og med balancer i forhold til erhvervslivets finansielle byrder – hvis ikke vi har nogen til at afgøre, hvad der skal verificeres, kan man risikere, at det løber helt ud af kontrol, hvad man skal verificere.

Angående Bryggeriforeningens hørings svar: Nogle oplysninger behøver man kun at give til verifikationsmyndigheden. Andre oplysninger skal man give til forbrugerne. Man skelner mellem informationerne for, at virksomhederne kan beskytte deres forretningshemmeligheder. Men som forbruger kan man regne med, at det er okay, at virksomheden skriver de pågældende udsagn på deres produkter.

Det vil være både EU's og FN's klimakreditter.

Theresa Scavenius siger, at der er tale om en lempelse. Vi vil fastholde den fornuftige danske linje fra Forbrugerombudsmanden, og vi arbejder for at få den udbredt til hele EU. Som det ser ud lige nu i forhandlingerne, understøtter størstedelen af direktivforslaget den nuværende danske retstilstand. Enkelte elementer vil være en lempelse, men den helt store nyskabelse og styrkelse af den nuværende danske retstilstand er verifikationen af frivillige miljøanprisninger. Det er en fordel, at området bliver mere ensartet reguleret og håndhævet i hele EU. Det giver ens konkurrencevilkår for vores virksomheder, og det sikrer, at forbrugere kan stole på miljøanprisningerne på et produkt, uanset om produktet er fra Polen, Italien, Frankrig eller Danmark.

Både Theresa Scavenius og Christian Friis Bach spørger til det nye klimamærke. Vi har været opmærksomme på det, netop fordi der er en stor indsats i gang i Danmark. Det vil være etableret, inden direktivet træder i kraft. Det vil altså ikke være i fare. Svanemærket i Danmark vil også kunne bestå, da det lever op til kravene i direktivet. Der vil nok være andre mærker i Europa, som ikke lever op til kravene, og så må man enten lave mærket om, eller man må fjerne mærket. Der er et væld af mærker og anprisninger, og der bliver strammet op på dem nu.

Marianne Bigum (SF): Det er fremragende, at man tager det op, men jeg forstår ikke, hvordan verificeringen skal foregå. Man kan lave utrolig mange miljøanprisninger – skal vi have nye mærker til alle slags anprisninger?

Der står i samlenotatet: »En verificeret anprisning fra én medlemsstat kan anvendes i hele EU jf. princippet om gensidig anerkendelse«. Lad os sige, at man skriver på sit produkt, at det kan komposteres. Hvad der kan komposteres i varme Spanien, kan ikke nødvendigvis komposteres i Danmark om vinteren, og landene håndterer affald og kompostering forskelligt. Jeg kan godt blive bekymret for, om vi når i mål med hensigten med forslaget.

Søren Søndergaard (EL): Jeg bliver en smule nervøs over, at mærket skal være færdigt inden direktivets gennemførelse. Vi har brug for en klokkeklar garanti fra ministeren om, at klimamærket i Danmark træder i kraft uanset hvad.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg kan ikke støtte forhandlingsoplægget.

Det er regeringens holdning, at virksomheder kan understøtte nationale og internationale klimamål samt kommunikere disse målsætninger. Hvordan skal man forstå det?

Christian Friis Bach (RV): Der gøres, hvad man kan med hensyn til klimamærket, men det kan jo godt blive forsinket. Det er ret kompliceret arbejde.

Mener Danmark, at det ville være fornuftigt at indføre et forbud mod at skrive »CO₂-neutralt« på en vare?

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Til Marianne Bigum: Der indføres ikke nye ultimative krav til den metode, virksomhederne skal anvende til at beregne et miljømæssigt fodaftryk. Vi arbejder for, at der indføres en fælles metode til miljømæssigt aftryk. Det er ikke alt, der skal have et mærke, men alle miljøanprisninger skal verificeres.

Til Theresa Scavenius: Vi vil ikke pålægge, at der skal reklameres for den til enhver tid siddende regerings klimapolitik.

Til Søren Søndergaard og Christian Friis Bach vedrørende klimamærket: De eksisterende mærker, såsom Svanemærket, vil kunne bestå. Når direktivet træder i kraft, kan man ikke etablere nye offentlige mærker. Vurderingen er, at man godt kan nå at indføre klimamærket, inden direktivet træder i kraft. Der er vilje til klimamærket, og vi har betragtelig tid til at komme i mål med det.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg spurgte ikke til, om regeringen pålægger virksomheder at reklamere for regeringens politik. Det er en problematisk holdning, for hele forslaget handler netop om, at man skal have videnskabelig dokumentation, fagligt belæg og faglig verificering. Det ligger langt fra regeringens mål.

Søren Søndergaard (EL): Hvis det var den mest klokkeklare garanti for, at klimamærket helt sikkert ikke bliver berørt af forslaget, så er jeg desværre nødt til at sige nej til forhandlingsoplægget. Ellers må det skrives ind i forhandlingsoplægget, at det ikke bliver berørt.

Christian Friis Bach (RV): Jeg hører ministeren sige, at der er garanti for, at vi får klimamærket forholdsvis hurtigt. Det er jeg tilfreds med.

Jeg fik stadig ikke svar på mit spørgsmål om CO₂-neutralitet.

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Det kommende danske klimamærke kan godt blive indført. Regeringen og ordførerne arbejder hårdt for det, og det kan godt lade sig gøre. Der er masser af tid til at få det indført.

Det er vigtigt at understrege, at klimakreditter ikke må anvendes i forbindelse med markedsføring af produkter til forbrugerne. Det ønsker vi ikke at ændre. Det blev slået fast i det netop vedtagne direktiv om vildledende markedsføring. Men virksomheder må godt markedsføre visse investeringer i miljøtiltag. Når virksomheder betaler en anden aktør for udførelsen af klimatiltag gennem netop klimakreditter, har der indtil nu ikke altid været tale om troværdige tiltag. Derfor lægger man fra dansk side stor vægt på, at reglerne styrkes, så virksomheders grønne anprisninger baseret på klimakreditter kun anvendes under mere gennemsigtige og troværdige markedsføringsmæssige rammer til gavn for forbrugerne og den miljømæssige integritet.

Christian Friis Bach (RV): Det forstår jeg, men de grønne organisationer foreslår et specifikt forbud mod, at man må skrive »CO₂-neutral« på en vare. Med det forbud ville man stadig kunne skrive »CO₂-venlig« f.eks. Er det dækket af reglerne, og mener regeringen, at det er fornuftigt?

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Det er netop slået fast i direktivet om vildledende markedsføring, at man ikke må skrive det. Der bliver ikke ændret på det i dette forslag.

Formanden (Niels Flemming Hansen): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Danmarksdemokraterne, Enhedslisten, Dansk Folkeparti og Theresa Scavenius (UFG) har ytret sig imod det.

Punkt 5. Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 29.-30. april 2024

Rådsmøde 29-30/4-24 – landbrug og fiskeri – Bilag 1 (sammenotat)
EUV alm. del (20231) – Bilag 486 (kommenteret dagsorden)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Der er fire punkter, som alle forelægges til orientering.

1. Internationale handelsaftaler og -forhandlinger på landbrugsområdet

– *Information fra Kommissionen og udveksling af synspunkter*

EUV alm. del (20231) – Bilag 307 (udvalgsmødereferat side 23, senest behandlet i EUV)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Fokus for drøftelserne forventes denne gang at være på den seneste opdatering af Kommissionens undersøgelse af konsekvenserne af handelsaftaler. Generelt viser Kommissionens undersøgelse, at EU's aktive handelspolitik er til fordel for EU's landbrugssektor.

EU havde i 2023 et handelsoverskud på fødevarerområdet på hele 70 mia. euro svarende til over 500 mia. kr. Det viser, hvor vigtig global handel er for landmændenes indtjening.

Derudover forventes også fokus på handlen med Ukraine. Heldigvis ser det ud til, at EU's handelsliberalisering over for Ukraine forlænges med endnu 1 år.

Jeg vil igen udtrykke Danmarks klare støtte til Ukraine. Det er i den forbindelse positivt, at Kommissionen har foreslået at hæve tolden på korn fra Rusland og Belarus markant.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

2. Behov for svar på de aktuelle udfordringer i landbrugssektoren

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2024) 0139

EUU alm. del (20231) – Bilag 480 (udvalgsmødereferat side 4 og 9 FO, senest behandlet 22/3-24 og forhandlingsoplæg vedr. den fælles landbrugspolitik forelagt 22/3-24)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Kommissionen vil give en status på arbejdet med forenkling.

Kommissionen og andre medlemslande vil også komme ind på spørgsmålet om landbrugernes position i fødevareværdikæden. Kommissionen har desuden oplyst, at man ser på at forlænge de midlertidige lempelser i statsstøttereglerne på landbrugsområdet, som blev indført efter krigens start i Ukraine.

Mange medlemslande ønsker også et højere loft for den såkaldte de minimis-støtte – dvs. national støtte, som landmændene kan få, uden at Kommissionen skal inddrages.

Fra dansk side ser vi ikke behov for nye tiltag i forhold til statsstøtte, for mere EU-støtte eller for yderligere regulering af markedet for landbrugsvarer. Vi mener, at fokus bør være på arbejdet med forenkling. Vi skal bevare det langsigtede perspektiv. Både i forhold til markedsorientering og ikke mindst den grønne omstilling.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg vil udtrykke min stærke politiske uenighed med regeringens linje i forhold til handelspolitikken. Jeg er meget ærgerlig over, at vi på trods af landbrugsprotester ikke bruger handelspolitikken til at tænke i miljø og klima og fremtidig fødevareproduktion samt til at sikre EU's konkurrenceevne fremover. I stedet lempes man miljøkravene. Det er jeg meget utilfreds med.

Christian Friis Bach (RV): Det glæder mig, når regeringens holdning understreger, at Danmark vil lægge vægt på at overholde, bakke op om og endda styrke det internationale, regelbaserede samarbejde i WTO. Det kan nemlig meget hurtigt komme til at lugte af ny protektionisme på landbrugsområdet, også når man snakker selvforsyning osv.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Til Theresa Scavenius: Det er selvfølgelig helt fair at have en politisk diskussion om, hvordan man stiller sig i handelspolitikken, og hvad man bruger den til. Vi har diskuteret det ved flere lejligheder, og jeg mener nu nok, at både Danmark og EU bruger handelspolitikken til at skabe rammerne. Der skal jo to til at indgå en handelsaftale. Det er til Danmarks fordel, at miljø- og klimaelementerne er med i arbejdet med handelsaftaler. Alternativet til at indgå handelsaftaler er ikke at indgå handelsaftaler. Derfor arbejder vi på at gå i den retning. Men jeg forstår godt kommentaren. Jeg mener, at handelspolitikken også skal bruges til at fremme klima- og miljøteknologi, som vi fra dansk side er gode til og dermed er gode til at eksportere ud i den store verden.

Jeg er enig med Christian Friis Bach. Selvfølgelig skal der være fleksibilitet i forhold til de minimis, men vi skal ikke gå videre, så det bliver et kapløb om, hvem der kan give mest statsstøtte. Der ville Danmark nok hurtigt komme til kort. De dygtigste og mest innovative på fødevareområdet skal

have markedsandelene. Vi skal holde fast i en åben handelspolitik med fri bevægelighed, hvor den dygtige vinder – i overført betydning.

Theresa Scavenius (UFG): Ministeren siger, at der ikke er andre muligheder med handelspolitikken, men det er der selvfølgelig. Man kunne sætte højere krav og bl.a. arbejde for spejlbestemmelser som mange andre.

Marianne Bigum (SF): Jeg synes også, at vi i højere grad burde bruge EU's landbrugspolitik til at beskytte natur og miljø og få en grøn omstilling. Men ministeren sagde, at det handlede om at fremme klima- og miljøteknologi til eksport. Jeg håber ikke, det er det eneste, ministeren ser af muligheder inden for den grønne omstilling af landbruget. Det handler rigtig meget om, hvordan vi producerer og dyrker vores mad. Vi skal f.eks. have mere mad direkte til mennesker i stedet for til foder. På den måde får vi en styrket position i forhold til at kunne levere flere fødevarer på færre arealer, og så er der også plads til naturen. Den grønne omstilling handler også om miljøhensyn, genopretning af sunde jorde og beskyttelse af drikkevand.

I samlenotatet står der: »Regeringen ønsker generelt, at den fælles landbrugspolitik har fokus på den grønne omstilling,« – super, så handler det bare om, hvad der ligger i den – »og at den gøres enklere og mere markedsorienteret.« Hvad mener man med det?

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Theresa Scavenius' kommentar er modtaget.

Til Marianne Bigum: Jeg refererede til eksport som svar på Theresa Scavenius' spørgsmål om handelspolitik – som noget vi også handler med. Det gælder bl.a. miljø- og klimateknologi, udstyr og knowhow i det hele taget.

Jeg er fuldstændig enig med Marianne Bigum i, at det også handler om produkterne i sig selv. F.eks. sætter regeringen med Plantefonden midler af til at udvikle nye muligheder, også for små og mellemstore virksomheder, som kan være med til at skubbe på i forhold til produktion og eksport af den nye type produkter. I den nuværende CAP-periode (den fælles landbrugspolitik) arbejder vi for at fremme udviklingen f.eks. af forskellige bioordninger for at understøtte nogle af de gode og kloge tiltag på den grønne omstilling. Det taler vi også om i den meget brede aftalekreds for landbrugsforlaget, som SF også er en del af.

At den fælles landbrugspolitik skal gøres mere markedsorienteret, betyder kort og godt, at vi skal bevæge os væk fra støtte og over mod mere markedsdrevet produktion og omsætning. Det ligger i forlængelse af, at vi fra dansk side er modstandere af at øge de minimis-muligheder og give flere statsstøttemuligheder. Vi ser hellere, at den går den anden vej, hvis den skal gå nogen vej. Man skal afvikle støtten over årene og gøre den mere markedsdrevet.

3. Årlige præstationsrapporter under den fælles landbrugspolitik

– *Udveksling af synspunkter*

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Rapporterne omfatter det første år under den nye politik, og de giver endnu ikke det fulde billede. Her vil jeg henvise til samlenotatet.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

4. Kommissionens henstilling med henblik på Rådets afgørelse om bemyndigelse af Kommissionen til at indlede forhandlinger på Den Europæiske Unions vegne om indgåelse af en ny protokol om gennemførelse af fiskeripartnerskabsaftalen om bæredygtigt fiskeri med den danske regering og det grønlandske landsstyre

– *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 29. april 2024, men forventes vedtaget på et kommende rådsmøde*

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Den nuværende protokol udløber den 31. december 2024. Forslaget er ikke på dagsordenen til rådsmødet, men ventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

EU's fiskeripartnerskabsaftale med Grønland er den aftale, der har størst betydning for dansk fiskeri. Den er også vigtig for Rigsfællesskabet.

Protokollen fastlægger kort sagt regler og mængder for EU-fartøjers fangst af f.eks. rejer, torsk og hellefisk. Samtidig fastlægger protokollen den finansielle modydelse til Grønland.

Fra dansk side støtter vi, at der indledes forhandlinger om en ny protokol.

Theresa Scavenius (UFG): Der bliver i samlenotatet nævnt et overskud af fiskerimuligheder. Hvad betyder det?

Danmark er størst inden for rejefiskeri, men man vil have endnu mere. Kan ministeren kommentere på det?

Christian Friis Bach (RV): Under den store debat om Rigsfællesskabet i salen lagde vi alle sammen vægt på, at Danmark skal lægge sig maksimalt i selen for at sikre, at Grønland og Færøerne får rigtig gode aftaler med EU. Hvad gør man for at sikre disse gode aftaler på fiskeriområdet?

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Til Theresa Scavenius: At der alene må fiskes på overskud, betyder, at EU ikke køber fiskerimuligheder, der kunne fiskes af lokale fiskere.

Til Christian Friis Bach: Det er vigtigt for Danmark, at aftalen kommer til at gavne både EU og Grønland og fastholde det tætte samarbejde, der skal være mellem de to parter på fiskeriområdet, som i sagens natur betyder meget, også for det grønlandske samfund. Det vurderes, at sektorstøtten er effektiv, og at den bidrager til det grønlandske budget for fiskeradministration, kontrol og videnskabelige undersøgelser. For administrationen af EU's muligheder er den også effektiv og anvendes fuldt ud. Det skal vi selvfølgelig være opmærksomme på, når vi forhandler videre.

Danmark er i en særlig situation, al den stund at Grønland er en del af Rigsfællesskabet. Derfor er vi særlig opmærksomme på, hvordan protokollen bliver forhandlet fremover.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg spørger til rejefiskeriet, fordi rapporten viser, at bestandene ikke er forbedrede, og at nogle bestande – herunder rejer – overfiskes. Derfor synes jeg, at det er bekymrende, at den danske linje er stadig væk at fiske så meget.

5. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

6. Siden sidst

a) UK's lukning af tobisfiskeri

Punktet fremgår ikke af dagsordenen, men blev tilføjet under mødet.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Kommissionen har meddelt, at de vil forfølge sagen over for UK. I første omgang betyder det, at Kommissionen vil indlede konsultationer med UK for at finde en fælles løsning.

Jeg er meget glad for, at Kommissionen er enig med Danmark i, at UK gik for langt ved at indføre et fuldt forbud mod tobisfiskeri.

Niels Flemming Hansen (KF): Hvad er tidslinjen for forhandlingerne med briterne om tobisfiskeri? Hvornår vil det her vanvid ophøre, så vi kan komme i gang med at fiske tobis igen?

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Jeg vil atter understrege, at jeg er meget tilfreds med, at Kommissionen tager spørgsmålet så seriøst, hvilket vi fra dansk side har arbejdet for. Det er en stor værdi for dansk fiskeri – omkring 95 pct. af EU-kvoten tilfalder dansk fiskeri. Derudover er det også et principielt spørgsmål. Når vi indgår aftaler – i dette tilfælde med UK – så skal man overholde dem. Både Kommissionen og Danmark har vurderet, at det er forkert af UK at lægge op til dette forbud.

Tidslinjen vil jeg meget nødig lægge mig fast på. Rækkefølgen er, at man nu går i gang med konsultationer, og forhåbentlig kan det føre til en snarlig løsning. Vi følger det meget tæt, og vi arbejder sammen med Kommissionen på at få håndteret det så hurtigt som muligt, også af hensyn til samarbejdet med UK, som vi skal have, og som vi generelt har. Lige nu er der dog mildest talt kurrer på tråden.

FO Punkt 6. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om hundes og kattes velfærd og sporbarhed

– *Nyt forhandlingsoplæg*

KOM (2023) 0769

KOM (2023) 0769 – Bilag 2 (sammenfatning)

KOM (2023) 0769 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)

EUU alm. del (20231) – Bilag 486 (kommenteret dagsorden)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): I december 2023 fremsatte Kommissionen sit forslag om hunde og kattes velfærd og sporbarhed.

Forslaget er ikke på dagsordenen til rådsmødet, men ventes vedtaget på et kommende rådsmøde – formentlig til juni 2024. Jeg forelægger derfor forhandlingsoplægget allerede nu.

Forslaget sætter mindstekrav til dyrevelfærd ved erhvervsmæssigt hold af hunde og katte. Det kan være i kenneler, internater og dyrehandlere. Der vil fortsat være mulighed for at indføre strengere krav nationalt. Der stilles også krav om mærkning og sporbarhed af alle hunde og katte, som omsættes.

Fra dansk side støtter vi forslaget. Ud over at forbedre dyrevelfærden forventes forslaget også at øge forbrugersikkerheden ved køb af hunde og katte i EU.

Det er et område, hvor vi tidligere har presset på fra dansk side for at få EU-lovgivning på plads.

FO Regeringens forhandlingsoplæg går derfor ud på, at man fra dansk side støtter forslaget, idet man

- støtter, at forordningen stiller krav til indretning, uddannelse, management og hold af hunde og katte, og lægger vægt på, at disse krav er proportionale i forhold til de dyrevelfærdsmæssige gevinster.
- lægger vægt på, at alle virksomheder, også internater og dyrehandlere, skal være underlagt kontrol med deres aktiviteter, dels inden aktiviteterne påbegyndes, og dels inden virksomhederne afsender dyr til andre medlemslande.
- støtter, at forslaget fortsat muliggør indførelsen af strengere nationale regler på området.

Søren Søndergaard (EL): Vi er rigtig glade. Der kom på et tidspunkt en rapport om 5.000 dyr fra Syd- og Østeuropa, der kom hertil. Jeg tror, at der bl.a. var 2.500 rumænske gadehunde, som led af alverdens frygtelige sygdomme, f.eks. hjerte- og nyresygdomme, brækkede knogler, kronisk øjenbetændelse, lopper, orm, rådne tænder og adfærdsvanskeligheder. Vi stillede et forslag om, at der skulle være strengere kontrol, men vi fik at vide, at det kunne vi ikke, fordi området var totalharmoniseret. Nu stiller man så kravene inden for den ramme, og det er vi kun glade for.

Den Danske Dyrlægeforening skriver i høringssvaret, at: »hvor danske regler er mere vidtgående end forslagets, bør de danske regler fastholdes.« Det forstår jeg, at de kan, og hvis det er korrekt forstået, bakker vi op om forhandlingsoplægget.

Marianne Bigum (SF): I Kommissionens forslag er det kun dyrlæger, som må aflive hunde og katte, men regeringen mener, at andre personer end dyrlæger også skal kunne gøre det, hvis de

har de fornødne kompetencer. Dyrenes Beskyttelse kritiserer regeringens holdning, og jeg vil bede ministeren uddybe, hvorfor det er vigtigt, at vi i Danmark vælger at arbejde for, at det skal være andet end dyrlæger, der skal kunne aflive hunde og katte?

Vi synes derudover, at det vil være rigtig godt, hvis vi fik skrevet ind, at aflivningen af hunde og katte uanset alder kun må foretages med anerkendte metoder. Ligeledes synes, vi at det er vigtigt, at regeringen arbejder for, at hunde og katte, som ikke længere anvendes i avl, som udgangspunkt ikke må aflives. Hvad er ministerens tanker omkring det?

Christian Friis Bach (RV): Vi bakker op om forslaget. Kriminalitet og hunde, der bliver stjålet, er et stort problem i Europa.

Til Marianne Bigum vil jeg sige, at landmænd og jægere også kan foretage aflivninger, så jeg er skeptisk over for at begrænse det alt for meget.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Til Søren Søndergaard: Kommissionen lægger op til, at medlemslandene kan beholde eksisterende strengere nationale krav til dyrevelfærdsområdet, hvilket vi støtter, og vi støtter også, at medlemslandene fortsat kan fastsætte regler, der går videre. Det handler om, at vi dermed kan få hævet bundniveauet, og medlemslande kan fortsat gå videre, hvis vi finder anledning til det, inden for de gældende rammer.

Marianne Bigum spørger, hvorfor det skal være andre end dyrlæger, der må foretage aflivning. Jeg er enig med Christian Friis Bach i den forstand, at det ud fra et dyrevelfærdsmæssigt hensyn i nogle tilfælde er hensigtsmæssigt, at dyret kan blive aflivet hurtigt af nogen, der selvfølgelig har kompetencer til det, så man ikke skal vente på, at en dyrlæge kommer til stede. Det er klart, at det selvfølgelig skal være nogen med de kompetencer, som man nu engang skal have, som f.eks. jægere og slagtere, der har modtaget uddannelse inden for slagtning eller aflivning.

Marianne Bigum (SF): Kan det skrives ind i forslaget, at aflivning af hunde og katte uanset alder kun må foretages med anerkendte metoder?

Vil regeringen arbejde for, at hunde og katte, som ikke længere anvendes i avl, som udgangspunkt ikke må aflives?

NOT **Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):** Jeg vil tygge på spørgsmålet om aflivning med anerkendte metoder og vende tilbage med et svar. Men grundlæggende er f.eks. slagtere eller jægere uddannet til at håndtere det.

Vi vender også tilbage med svar på, hvordan man håndterer avlslinjer.

Formanden (Niels Flemming Hansen): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti har ytret sig imod det.

FO Punkt 7. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 92/106/EØF for så vidt angår en støtteramme for intermodal godstransport og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/1056 for så vidt angår beregning af besparelser i eksterne omkostninger og generering af aggregerede data

– *Nyt forhandlingsoplæg*

KOM (2023) 0702

KOM (2023) 0702 – Bilag 3 (samlenotat)

KOM (2023) 0702 – Bilag 4 (notat om forhandlingsoplæg)

EUU alm. del (20231) – Bilag 486 (kommenteret dagsorden)

EU-note (20231) – E 10 (EU-note af 4/12-23)

Transportministeren (Thomas Danielsen): Jeg forelægger sagen til forhandlingsoplæg.

Formål og indhold

Kommissionen fremsatte sit ændringsforslag den 7. november 2023.

Formålet med forslaget er at styrke den kombinerede transport i forhold til den unimodale transport. Kombineret transport er godstransport, hvor samme godsenhed gør brug af flere transportformer under den samme transport. I Danmark er det ikke relevant i særlig mange situationer, men uden for landets grænser kan det give god mening at forfølge gode løsninger.

Formålet med forslaget er at få en grønnere transport, hvilket vi støtter. Der er en målsætning om at sikre, at dør til dør-omkostningerne falder med 10 pct. Derudover skal der være en reduktion på 40 pct. af eksterne omkostninger såsom støj, trængsel, trafikulykker, forurening, klima osv., men vi ved ikke, hvilke regnemodeller der skal ligge til grund for det. Det gør det i sig selv vanskeligt, og en omkostningsreduktion på 10 pct. er også vanskelig.

Lad mig give et eksempel. En lastbil kører fra Sverige, lasten omlæsses til tog i Sverige, toget kører gennem Danmark og bliver læsset om i Tyskland. Det er godt. Men vi er forpligtet til at reducere prisen for at køre på den danske strækning med 10 pct. Det vil vi nok kunne gøre med sænkelse af brotaksterne, men der er også andre situationer, hvor det er vanskeligt, f.eks. i forbindelse med kombineret transport op gennem Europa. Hvis en last omlæsses til lastbil i Tyskland og kører fra Tyskland til Esbjerg, skal vi på den strækning finde en omkostningsreduktion på 10 pct. Det ved jeg ikke, hvordan man gør andet end med en støtteordning.

Der er en forventning om, at det vil reducere CO₂-udledningen med 1.200-1.600 tons om året, hvis vi lykkes med det. Det er en meget begrænset CO₂-reduktion, og skyggeprisen er tårnhøj. Den er mindst 40.000 kr. pr. ton. Klimarådet har anbefalet, at man søger initiativer, der koster maksimalt i omegnen af 1.500 kr. pr. ton. Skulle man indføre noget simpelt, der ville give tilsvarende reduktioner, ville det være at omlægge 15-30 lastbiler fra diesel til batteri – det har samme effekt som alt det, man lægger op til i forslaget.

Regeringen er optaget af, at centrale udgiftsdrivende dele skrives ind i selve forslaget frem for at blive fastlagt efter forslagets vedtagelse.

FO Derfor indstilles det, at man fra dansk side

- lægger afgørende vægt på, at Danmark ikke forpligtes til at yde økonomisk støtte til kombinerede transporter over afstande, hvor unimodal vejtransport er et samfundsøkonomisk bedre alternativ, herunder hvor den kombinerede transport ikke indebærer en omkostnings-effektiv CO₂e-reduktion.
- lægger stor vægt på, at forudsætningerne for beregninger af centrale udgiftsdrivende forhold beskrives i forslaget frem for at blive fastlagt i efterfølgende rapporter eller gennemførelsesretsakter, herunder forudsætninger for beregninger for omkostningsdeling mellem lande ved transitkørsel.
- lægger stor vægt på, at direktivet ikke medfører direkte eller afledte forpligtelser for Danmark i forhold til at indføre regulering for transport via indre vandveje, som vi ikke har i Danmark.

Marianne Bigum (SF): Vi mener, at direktivets intention er rigtig god. Vi anerkender, at det er problematisk, hvis Danmark skal tvinges til at yde statsstøtte til godstransport, som ikke er markant mere klimavenligt end det nuværende marked.

Det er forfriskende, at der lægges afgørende vægt på et miljø- og klimahensyn. Hvorfor er det afgørende vægt? Det er dejligt, men vi ser det sjældent.

Niels Flemming Hansen (KF): For at kunne nå en reduktion på 10 pct. på transport gennem Danmark kræver det, at Femernforbindelsen er færdig, og at tyskerne er færdige med jernbanedelen til Femernforbindelsen. Kan ministeren løfte sløret for, hvordan det ser ud? Vil forslaget overhovedet kunne lade sig gøre?

Theresa Scavenius (UFG): Delen omkring klimareduktion handler måske om det, der står før, nemlig »omkostningseffektiv«, og der er enorm elastik i vores regnemetoder i Danmark.

Jeg synes, det er rigtig godt, at man skal have forudsætningerne for beregningerne klargjort, før man stemmer om forslaget.

Vi står over for en stor udfordring. CO₂-udledning skal være reduceret med 90 pct. i 2050, og det hele kan ikke ske ved omstilling til el. En væsentlig del skal flyttes fra landtransport over til jernbane eller vandveje. Det er en kæmpe politisk opgave, hvis man altså skal tage det seriøst, hvilket regeringen ikke altid gør. Spørgsmålet er, hvordan kombineret transport spiller ind. Det er meget ærgerligt, at regeringens linje tydeligvis viser, at man vil finde kattelomme til at sikre, at man kan fastholde den tunge vejtransport i stedet for at flytte den. Det er jo en ny infrastruktur, der skal bygges, og instrumentet med statsstøtte er forkert.

Jeg støtter ikke forhandlingsoplægget.

Søren Søndergaard (EL): Jeg er utrolig glad for, at ministeren har opgivet den traditionelle opfattelse af, at man melder sig ud af forhandlingerne, hvis man lægger afgørende vægt på noget. Jeg er glad for, at det argument nu endegyldigt er skudt ned, og at vi kan anvende afgørende vægt i andre sammenhænge.

På side 24 i samlenotatet står der:

»I forhold til vejtransport under direktivet om kombinerede transport foreslås at kørsel på nationale helligdage og dage med kørselsforbud undtages. Det får ikke umiddelbart store konsekvenser i Danmark, men kan få det for lønmodtagere i andre EU-medlemslande, hvor lønmodtagerbeskyttelsen ikke er stærk.«

Vores udgangspunkt er at arbejde for alle folk i Europa. Det er da fint, at det ikke får betydning for danske lønmodtagere, men vi vil være kedede af at være med til at støtte noget, der får negative konsekvenser for lønmodtagere i andre lande i Europa. Kan ministeren garantere, at beskyttelsesreglerne i EU's vejpakke om medlemsstaternes mulighed for at lade kombineret transport omfatte af samme regelsæt som begrænsningerne på ophold og antal ture udført i en EU-medlemsstat ikke bliver udvandet af forslaget?

NOT Transportministeren (Thomas Danielsen): Til Søren Søndergaard: Der sker ingen udvanding af vejpakken med forslaget. Det er korrekt, at det ikke har direkte konsekvenser i Danmark, men det er et forsøg på at give den kombinerede transport en fordel i klimaets og miljøets tegn, så man kan køre 150 km til en omlastestation på de dage, der er kørselsfri dage i visse lande. Jeg kan også svare skriftligt, hvis man ønsker et mere dybdegående svar.

Til Marianne Bigum: Vi synes, det er en virkelig god intention, som vi ønsker at understøtte. Vi understøtter godstransport fra vej til bane, f.eks. med Femern, som bliver et kvantespring. Vi understøtter det også med vigespor. Godstransport på bane er ikke lige så hurtig som persontransport på bane, så det er vigtigt, at vi har vigespor, så det kan spille sammen. Den slags tiltag batter virkelig. Det ønsker vi at understøtte, og vi investerer også efter det. Men det er afgørende for os, at der ikke opsættes en masse usikkerhedskriterier. Vi kender ikke regnemodellerne, og vi ved ikke, hvad der skal indgå osv. Kan vi f.eks. tælle Femern med som reduktion? Det ved vi ikke.

De øvrige bemærkninger tager jeg til efterretning.

Formanden (Niels Flemming Hansen): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti og Theresa Scavenius (UFG) har ytret sig imod det.

Mødet sluttede kl. 10.41.